

**Sámegiela
stivrenjoavku**

5/2023

Lassidiehtu

Mildosat

Sámegielat bálvalusaid
jahkemuitalus 2023
(mielddus1), Sámegiela
stivrenjoavku cealkámuš 2024
bušeahttaevttohusa ja -plána
válmmaštallamii (mielddus 2)

Dno 00/00.00.00/0000

[5.10.2023]

almmolaš

Ossodat

Čáli

Tuuli Miettunen

Sámegiela stivrenjoavku 5/2023

Áigi 5.10.2023 dii 14.00

Báiki Zoom-čoahkkin

Oassálastit Ságadoalli Niittyvuopio-Valle Laura (Suoma Guovddáš)

Niittyvuopio Anni-Sofia (Gurutlihttu)

Keskitalo Pigga (Suoma Guovddáš)

~~Tapiola Uula (Suoma Guovddáš)~~~~Aikio Ara (SDP)~~

Lukkari Sammol (Álbmotlaš Olgešbellodat)

~~Mikkola Juha-Pekka (Vuodđosuopmelaččat)~~

Anna-Katariina Feodoroff (Nuortalaččaid siidačoahkkin)

Marko Tervaniemi (Sámediggi)

~~Klemetti Näkkäljärvi (Sámediggi)~~

Terhi Harju (Sámediggi)

~~Petra Magga-Vars (Sámediggi)~~

Ristenrauna Magga (Sámediggi)

Tuuli Miettunen, vd. ovddidanhoavda, sámegiela ja kulturmielddásaš bálvalusat

Mirja Laiti, bálvalanhoavda, sámegiela ja kulturmielddásaš bálvalusat

~~Sara Keränen, giellabargi, čoahkkima čálli~~

Joanna Saijets, čálli, áššedovdi

Mari Mäkitalo, áššedovdi

Elen Anne Sara, davvisámegiela dulka

Riitta Orti-Berg, davvisámegiela dulka

Anna Morottaja, anárašgiela dulka

Tiina Sanila-Aikio, nuortalašgiela dulka

1§ Čoahkkima lágalašvuotta ja mearridanválddálašvuotta

142§ Doaibmaorgána mearrádusdahkanbarganvuogit

Doaibmaorgána sáhtá gieđahallat ášši aitosaš čoahkkimis, mas čoahkkima oassálastit leat mielde čoahkkinbáikkis. Aitosaš čoahkkimis sáhttit geavahit elektrovnnalaš áššehálddašan- dahje jienastanvuogádaga. Molssaevttolaččat čoahkkima sáhttit doallat elektrovnnalaš doaibmanbirrasis, masa oassálastit elektrovnnalaš oktavuoda bokte (elektrovnnalaš čoahkkin). Doaibmaorgána sáhtá maiddái bargat mearrádusaid giddejuvvon elektrovnnalaš mearrádusdáhkanmeannudeamis ovdal čoahkkima

(elektrovnnalaš mearrádusdahkanmeannudeapmi). Guovloráđdehus dahje dan nammadan virgehálddašeaddji vástida, ahte elektrovnnalaš čoahkkimiidda ja elektrovnnalaš mearrádusdahkanmeannudeapmái dárbbášlaš teknihkalaš rusttegat, vuogádagat ja diehtojhtolatoktavuođat leat áigedássidat ja diehtodorvolaččat dan láhkai, mo lágat eaktudit.

143§ Elektrovnnalaš čoahkkin

Doaibmaorgána sáhtá doallat čoahkkima elektrovnnalaččat. Giddejuvvon elektrovnnalaš čoahkkimii sáhtá oassálastit dušše dakkár sajis, gos suollemassan dollojuvvon dieđut ja čoahkkimis

gevojuvvon ságastallamat eai leat olggobeallásačča gullanláhká
eai oaidninláhká.

145§ Čoahkkináigi ja -báiki

Doaibmaorgána mearrida čoahkimiid áiggi ja báikki. Čoahkkin
dollojuvvo maiddá, jos ságajođiheadđi geahččá čoahkkima
dárbbášlažžan dahje eanetlohku doaibmaorgána lahtuin dahká
ságajođiheadđái evttohusa čoahkkima doallamis sin álmnuhan ášši
giedahallama várás. Dalle ságajođiheadđi mearrida čoahkkináiggi.
Ságajođiheadđi sáhtá ákkastallon sivas šluhttet čoahkkima.

146§ Čoahkkinbovdehus

Čoahkkinbovdehusa addá ságajođiheadđi dahje, jos son lea
eastašuvvan várreságajođiheadđi. Čoahkkinbovdehusas galgá
almmuhit čoahkkima áiggi ja báikki ja čoahkkináššiid.
Čoahkkinbovdehusas galgá máinnašit, man doaibmaorgána
mearrádusdahkanvuogi čuovvut mange ášši buohta. Jos ášši
giedahallat elektrovnnalaš mearrádusdahkanmeannudeamis, galgá
bovdehusas almmuhit, man rádjai ášši galgá giedahallat
elektrovnnalaččat. Áššelistu, mii sisttisoallá čilgehusa čoahkkináššiin
ja evttohusaid doaibmaorgána mearrádussan, sáddejuvvo
čoahkkinbovdehusa oktavođas. Áššelisttu dahje ovttaska ášši
čilgehusa ja mearrádusevttohusa sáhttit sáddet manjeleabbo
erenomáš siva dihte. Áššelisttu mildosiid ja siidomateriála sáddet
áššelisttu mielde árvvoštallama mielde árvvoštaladettiin
doaibmaorgána lahtuid diehtooažžundárbuid. Jos áššelisttus,
mildosiin dahje siidomateriálas leat suollemassan dollojuvvon dieđut,
áššegirjái dahkkojuvvo merkejupmi suollemassandoallamis.

Čoahkkinbovdehus sáddejuvvo lahtuide ja earáide, geain lea
mieldeorrunvuogitvuohta dahje - geatnegasvuohta, doaibmaorgána
mearridan vugiin. Sámegeiela lánvegeotti čoahkkinbovdehusat ja
áššelisttut sáddejuvvojit suomagillii ja sámegeielaiguin.

147§ Elektrovnnalaš čoahkkinbovdehus

Čoahkkinbovdehusa, áššelisttu, mildosiid ja siidomateriálaid sáhttit
sáddet elektrovnnalaččat. Dalle guovloráđdehus dahje dan
nammadan virgehálldašeadđi vástida das, ahte dása dárbbášlaš
teknihkalaš rusttegeat, vuogádagat ja diehtojoholaktavođat leat
geavahanláhká.

Láhka buresveadjinguovllus 108 § 2-3 mom: Eará doaibmaorgána go guovlostivra lea mearridanválddálaš, go badjel bealli lahtuin leat mielde. Maiddá dat doaibmaorgána lahtut gehččojuvvojit mieldeorru lahttun, geat oassálastet čoačkimii elektrovnnalaččat.

Evttohus:

Ságadoalli gávnnaha mieldeorru lahtuid ja čoačkima lágalašvuoda ja mearridanválddálašvuoda.

Mearrádus:

Ságadoalli gávnnaha mieldeorru lahtuid ja čoačkima lágalašvuoda ja mearridanválddálašvuoda.

2§ Beavdegirjjidárkkisteaddji välljen

Lappi buresveadjinguovllu hálddahusnuolggadusa 166 § mielde beavdegirjji doallamis ja sisdoalus vástida doaibmaorgána ságajođiheaddji. Jos ságajođiheaddji ja beavdegirjjidoalli leaba sierra oaivilis čoačkima jođus, beavdegirjji ráhkaduvvo ságajođiheaddji oainnu mielde. Beavdegirjji vuolláičállá ságajođiheaddji ja nanne beavdegirjjidoalli. Beavdegirjji dárkkistuvvo doaibmaorgána mearridan vugiin. Beavdegirjji sáhttit vuolláičállit ja dárkkistit elektrovnnalaččat.

Sámegiela stivrenjovkui välljejuvvo okta beavdegirjjidárkkisteaddji.

Evttohus:

Sámegiela stivrenjoavku vällje beavdegirjjidárkkisteaddji.

Mearrádus:

Sámegiela stivrenjoavku vällje beavdegirjjidárkkisteaddjin Marko Tervaniemi.

3§ Bargoortnega dohkkeheapmi

1§ Čoačkima lágalašvuoha ja mearridanválddálašvuoha

2§ Beavdegirjjidárkkisteaddji välljen

3§ Bargoortnega dohkkeheapmi

4§ Sámegielat bálvalusaid jahkemuitalus

5§ Sámegiela stivrenjoavkku cealkámuš 2024 bušeahттаevttohusa ja -plána válmmaštallamii

6§ Geahčastat sámegielat ja kulturmiel dásaš bálvalusaid ja bálvalusaid ovddideapmái

7§ Eará áššit

8§ Čoahkkima loahpaheapmi

Evttohus:

Sámegiela stivrenjoavkku dohkkeha áššelisttu miel dásaš bargoortnega.

Mearrádus:

Sámegiela stivrenjoavkku dohkkeha áššelisttu miel dásaš bargoortnega.

4§ Sámegielat bálvalusaid jahkemuitalus

Duogáš

Vd. ovddidanhoavda, sámegielat ja kulturmiel dásaš bálvalusat, Tuuli Miettunen

Lága buresveadjinguovllus 29.6.2021/611 33§ mielde sámegiela lávdegoddi addá jahkásaččat guovlluráđđehussii mitalusa giellavehádaga bálvalusaid ollašuvvamis. Guovlluráđđehus addá guovllustivrii cealkámuša doaibmabijuin, maidda lávdegotti addin mitalus addá ákka.

Guovlluráđđehus lea čoahkkimis 17.8.2022 212§ mearridan vuodđudit sámegielat bálvalusaid válmmaštallama doarjjan stivrenjoavkku. Guovlluráđđehusa mearrádusa mielde stivrenjoavkku doaibmá válmmaštallama doarjjan dassáži, go sámegiela lávdegoddi válljejuvvojit lahtut ja várrelahtut guovllustivrra mearrádusain. Ráđđádallamat sámegiela lávdegotti čoahkkábiju birra hálddahusrievtti 20.6.2023 addin mearrádusa 964/2023 maŋgel leat ain čakčamánuš gaskan. Jagi 2023 sámegiela lávdegotti mitalusa (mielddus1) guovlluráđđehussii sámegielat bálvalusaid ollašuvvamis addá sámegiela stivrenjoavkku, vai doaibmabidjoevttohusat, mat

dahkkojit muitalusa vuodul, gerget jagi 2024 bušeahttaevttohusa válmmaštallamii.

Evttohus: Sámegiela stivrenjoavku

1. dohkkeha jagi 2023 sámegielat bálvalusaid jahkemuitalusa

Mearrádus:

Sámegiela stivrenjoavku

1. dohkkeha jagi 2023 sámegielat bálvalusaid jahkemuitalusa čuovvovaš rievdadusaiguin:
  - a) Sirdit sierra stáhtadoarjagiin bargi sámegielat bargiid sámegielat ja kulturmiel dásaš bálvalusaid bálvalanhoavdda vuollái ja
  - b) Skuvlet buresveadjinguovllu sosiála- ja pasieantaáššealbmáid sihke buresveadjinguovllu gaskahovdengotti ja lagashoavddaid sámiid gielalaš ja kultuvrralaš vuoigatvuodaid ja mánggakultuvrralaš bargobirrasis doaibmama hárrái.
  - c) Lassin láidehussii lasihit kapihttala dan birra, makkár vuolggadilli bálvalusain lea leamaš sirdásettiin Lappi buresveadjinguovlui.

Mari Mäkitalo guđii čoahkkima dii 15.42.

5§ Sámegiela stivrenjoavkku cealkámuš 2024 bušeahttaevttohusa ja -plána válmmaštallamii

Duogáš

Sámegielat ja kulturmiel dásaš bálvalusaid vd. ovddidanhoavda Tuuli Miettunen

Lappi buresveadjinguovllu hálldahusnjuolggadusa 34§ mielde sámegiela lávdegoddi addá guovlluráđđehussii cealkámuša bušeahttaevttohusas ja bušeahttaplánas lávdegotti bargoviidodaga oasil. Sámegiela stivrenjoavku doaibmá válmmaštallama doarjjan dassáži, go sámegiela lávdegoddi válljejuvvojit lahtut ja várrelahtut guovllustivrra mearrádusain.

Sámegiela stivrenjoavkku cealkámuš jagi 2024 bušeahttaevttohusa ja bušeahttaplána válmmaštallamii lea mielddusin (mielddus 2).

Terhi Harju bođii čoahkkimii dii 16.05.

Terhi Harju guđii čoahkkima dii 16.16.

Tiina Sanila-Aikio guđii čoahkkima dii 16.25.

Evttohus:

Sámegiela stivrenjoavku mearrida

1. addit jagi 2024 bušeahttaevttohusa ja bušeahttaplána válmmaštallamii cealkámuša, mii lea mielddusin

Mearrádus:

Sámegiela stivrenjoavku mearrida

addit jagi 2024 bušeahttaevttohusa ja bušeahttaplána válmmaštallamii cealkámuša, mii lea mielddusin čuovvovaš rievdadusaiguin:

“Sámegiela stivrenjoavku atná dehálažžan, ahte Lappi buresveadjinguovlu rahpá ságastallama statistihka problematihkas digi- ja álbmotdiehtodoaimmahagain ja sosiála- ja dearvasvuodaministerijain, vai vuodđoruhtadeami sámegielat ássiid meari vuodul máksojuvvon oasi vuodđun livčče 1. Sámedikki dieđut sámiid mearis Lappi buresveadjinguovllus ja 2. geavahit dárbbu mielde sekundára diehtogáldun gaskaboddosaš čoavddusin áiggi dássái ožžoduvvon digi- ja álbmotdiehtodoaimmahaga statistihka”

“Guoskevaš statistihka lea goitge problemáhtalaš sámegielaid dáfus: statistihkkii sáhtá merket dušše ovttá eatnigiela, nu ahte das eai oidno guovttegielat olbmot, ja historjjálaš sivaidda geažil mánggain sámegielat olbmui ii leat ollenge leamaš vejolašvuotta merket sámegiela eatnigiellan ja giellamerkejumi divvun gáibida ovttaskas olbmo iežas aktiivvalašvuoda.”

6§ Geahčastat sámegielat ja kulturmielddássaš bálvalusaid ja bálvalusaid ovddideapmái

Sámegielat ja kulturmielddássaš bálvalusaid vd. ovddidanhoavda Tuuli Miettunen ovdanbuktá sámegielat ja kulturmielddássaš bálvalusaid ja bálvalusaid ovdáneami dili.

Evttohus: Sámegiela stivrenjoavku merke sámegielat ja kulturmielddássaš bálvalusaid ovddideami geahčastaga diehtun.

Mearrádus: Sámegiela stivrenjoavku merke sámegielat ja kulturmielddásaš bálvalusaid ovddideami geahčastaga diehtun. Áigeguovdilis áššit sáddejuvvojit lahtuide e-boasttain.

7§ Eará áššit

8§ Čoahkkima loahpaheapmi

Evttohus:

Ságadoalli loahpaha čoahkkima.

Mearrádus:

Ságadoalli loahpaha čoahkkima dii 16.36

Mildosat   Sámegielat bálvalusaid jahkemuitalus 2023
(mielddus1), Sámegiela stivrenjoavkku cealkámuš 2024
bušeahttaevttohusa ja -plána válmmaštallamii (mielddus 2),

Juohkin

Diehtun